

Mall för ansökan – statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta stadsdelar och stadens integrationsarbete

Syftet med statsbidraget är att stärka ekonomisk och social utveckling inom socioekonomiskt eftersatta stadsdelar för att minska klyftorna i samhället.

Statsbidraget regleras i: [Förordning \(2018:151\) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden.](#)

Namn på insats:
Långsiktig utveckling av nämndens öppna fritidsverksamheter
Sökt belopp:
2,5 mkr

Sökande nämnd	Ev medsökande nämnd
Skärholmens stadsdelsnämnd	Klicka här för att ange text.
Kontaktperson	Kontaktperson
Sara Heppling Trygg	Klicka här för att ange text.
Telefon	Telefon
08-508 240 16	Klicka här för att ange text.
E-post	E-post
sara.heppling.trygg@stockholm.se	Klicka här för att ange text.

Ansökan

1. Beskrivning (mål och syfte)

1.1 Behovsanalys/problembeskrivning

Ange vilka behov som ligger till grund för de åtgärder ni söker statsbidragsmedel för i denna ansökan. Ge även en sammanfattande beskrivning av varför just dessa insatser bedöms som prioriterade för att kunna minska och motverka segregation samt på vilket sätt de ligger i linje med kommunfullmäktiges mål. Ange gärna referenser till rapporter, utredningar eller andra underlag där så är lämpligt.

Alla barn i Sverige ska få sina rättigheter tillgodosedda i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) utan åtskillnad av något slag. Omfattande arbete pågår i stadens verksamheter för att förbättra barns villkor men det finns ändå skillnader i uppväxtförhållanden i Stockholm mellan barn i olika stadsdelar och mellan barn med olika förutsättningar såsom till exempel kön, funktionsnedsättning och socioekonomisk bakgrund. Det gäller bland annat möjligheten att uppnå kunskapsmålen i skolan, att ha en rik och meningsfull fritid, upplevelser av trygghet samt en god hälsa (Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022). Goda uppväxtförhållanden och jämlika livschanser minskar segregationens effekter och även risken för att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet eller andra former av utanförskap. Samhällsekonomiska analyser indikerar att ett välfungerande kommunalt främjande och förebyggande arbete för barn, unga och deras familjer medför samhällsbesparingar för olika sektorer, inte bara i kommunen utan också i hälso- och sjukvården och hos statliga myndigheter (Länsstyrelsen, rapport 2020:24).

Skärholmens stadsdelsnämndsområde består av fyra stadsdelar med socioekonomiska utmaningar som direkt påverkar barns möjlighet till goda uppväxtförhållanden och jämlika livschanser. Här är medelinkomsten 65 % av stadens medelinkomst, fler hushåll är i behov av ekonomiskt bistånd (4,9 %) än i staden som helhet (2,4 %). I stadsdelsområdet har färre vuxna eftergymnasial utbildning (23 %) än i staden som helhet (42 %) och färre barn klarar grundskolan med gymnasiebehörighet (80,9 %) än i stadens som helhet (89,7 %). Omkring 70 % av stadsområdets barn 0-15 år har utländsk bakgrund vilket är högre än i staden som helhet (29 %). Barn med utländsk bakgrund klarar skolan i lägre grad än barn med svensk bakgrund. (Statistik om Stockholm)

I Skärholmen är två av fyra stadsdelar bedömda av polisen som utsatta områden, d.v.s. karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där kriminella har en inverkan på lokalsamhälle, vilket påverkar barns rätt till trygga och säkra uppväxtförhållanden. I stadens trygghetsmätning framkommer att fler boende i stadsdelsnämndsområdet upplever otrygghet än i staden som helhet. I den lokala samverkansöverenskommelsen mellan polis och stadsdelsnämnd prioriteras särskilt att minska risken att barn och unga dras in i kriminalitet.

En god skolgång är en stark skyddande faktor för normbrytande beteende, så även en meningsfull fritid med trygg vuxennärvaro och vidgade sociala nätverk. Flertalet studier, däribland det omfattande Brunkefloprojektet, visar direkta samband mellan fysisk

aktivitet och skolresultat. Studier visar även positiva samband mellan en organiserad fritid och självskattad hälsa (Ung livsstil, 2020), liksom positiva samband mellan föreningsmedlemskap och minskad risk för ungdomsarbetslöshet (Håkansson, 2011). Unga som deltar i vuxenledda och regelbundna aktiviteter löper också mindre risk för att utveckla ett normbrytande beteende (Barn och unga som begår brott, Handbok för socialtjänsten, Socialstyrelsen, 2009). I Skärholmens stadsdelsnämndsområde är färre barn medlemmar i en idrottsförening än i staden som helhet och barn är fysiskt aktiva i lägre grad än i staden som helhet. Flickor är fysiskt inaktiva i högre grad än jämnåriga pojkar (Idrottsförvaltningen, 2014). Kulturskolan når flickor i högre grad än pojkar, oavsett ålder och socioekonomisk status, men har i stadsdelsnämndsområdet svårt att nå flickor och pojkar från socioekonomiskt svagare hushåll. Stadsdelsnämndens öppna fritidsverksamheter spelar därför en stor roll för att säkerställa en meningsfull fritid för stadsdelsområdets barn och unga.

De öppna fritidsverksamheterna är även viktiga i förvaltningens trygghets- och preventionsarbete. Staden konstaterar i *Strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet* (2019) att ett väl fungerande och heltäckande öppet fritidsutbud (parklekar och fritidsgårdar) har positiv inverkan på unga och kan utgöra en skyddsfaktor mot kriminalitet men konstaterar att det förutsätter en mer strukturerad ”föreningslik” verksamhet samt ett uttalat fokus på skolgång och läxhjälp. I strategin framhålls även vikten av tydliga rutiner för samverkan med vårdnadshavare, samt vikten av tydliga rutiner mellan skola, socialtjänst, polis för att tidigt kunna uppmärksamma och stödja barn i riskzon.

Stadsdelsnämndens parklekar och fritidsgårdar har sedan 2013 bedrivits på entreprenad. 2019 återtog nämnden den fulla parkleksdriften till stadsdelsförvaltningen för att skapa en närmare samordning mellan öppen förskola (målgrupp barn 0-6 år och deras vuxna) och parklek (målgrupp barn 7-12 år). I april 2021 beslöt nämnden att inte förlänga avtalet gällande fritidsgårdsdriften (målgrupp barn och unga vuxna 12-19 år) för att återta det verksamhetsövergripande ansvaret till stadsdelsförvaltningen. Från och med 15 november 2021 kommer därmed stadsdelsnämndens samtliga öppna fritidsverksamheter för barn 0-17 år samt för unga vuxna 18-19 år drivas inom en och samma avdelning inom förvaltningen. Nämnden uppdrog även förvaltningen att ta fram en strategi för en långsiktig utveckling av nämndens öppna fritidsverksamheter. Strategin ska presenteras för nämnd i årsskiftet 2021/2022.

Stadsdelsnämndsområdets öppna fritidsverksamheter står inför ett omfattande organisations- och verksamhetsutvecklingsarbete för att i nära samverkan med skola, socialtjänst, polis och civilsamhälle verka för barn och ungas rätt att växa upp i en trygg och stabil miljö samt barn och ungas rätt till en god skolgång, en meningsfull varierad fritid och en god hälsa. Utvecklingsarbetet avses genomföras som en integrerad del i stadsdelsnämndens trygghetsarbete i enlighet med Stockholm stads *Trygghetsprogram 2020-2023* och stadens *Strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet* (2019). Utvecklingsarbetet avses även genomföras integrerat i stadens pågående utvecklingsarbete för att stärka verksamhetsområdet barn, kultur och fritid som i enlighet med budget 2021 samordnas av kulturnämnden genom kulturförvaltningen. Utvecklingsarbetet ska ta sin utgångspunkt i målsättningarna att:

- Barn och unga 7-19 år har tillgång till trygg, meningsfull och utvecklande fritidsverksamhet efter skoldagens slut och under lov (KF mål 2.4).
- Barn och unga 7-19 år ges ökade förutsättningar för en god skolgång genom tillgång till fysisk aktivitet och läxhjälp (KF mål 1.3, 1.4 och 2.4)
- Barn och unga 7-19 år har tillgång till den organiserade fritidsaktivitetens värden som främjar hälsa och välmående, ger goda förutsättningar för skolframgång och social inkludering och motverkar risken att dras in i kriminalitet (KF mål 1.2, 1.3, 1.4 och 2.4)
- Barn och unga 7-19 år som befinner sig i riskzon för att utveckla normbrytande beteenden fångas upp genom evidensbaserade arbetsätt som strukturerade ledarledda aktiviteter, vårdnadshavarkontakt och samverkan med skola, socialtjänst och polis (KF mål 1.2 och 1.4)

1.3 Beskrivning av insatsen

Erfarenheter visar att ett kommunövergripande strategiskt arbete i kombination med riktade åtgärder leder till att minska och motverka segregation.

Beskriv de åtgärder ni planerar att genomföra. Ange om de avser att bryta orsakerna till segregationen och/eller minska segregationen.

Beskriv om och i så fall på vilket sätt som ni gör särskilda insatser eller anpassningar utifrån den pågående covid-19-pandemin.

Med medel från Delmos, som komplement till befintlig budget, avser förvaltningen stärka det strategiska utvecklingsarbetet samt det verksamhetsnära operativa utvecklingsarbetet för goda och jämlika uppväxtvillkor för stadsdelsnämndsområdets barn och unga. Insatserna avser att i första hand bryta segregationens effekter för dagens barn och unga. Effekterna av insatsen kan på lång sikt, exempelvis genom att fler barn klarar grundskolan med gymnasiebehörighet, även bidra till att bryta orsakerna till segregation. Den pågående pandemin har visat på verksamheternas samhällsviktiga roll avseende barn och ungas förutsättningar att klara skolan även vid distansundervisning, avseende barn och ungas välmående och tillgång till trygga platser och vuxna när en stor del av samhället ”stängs ned” samt avseende förvaltningens arbete för att säkerställa trygghet och säkerhet för stadsdelsnämndsområdets barn genom att stå för vuxennärvaro i den offentliga miljön.

Insatsen består av fyra delar:

Processledning

- Processledare med helhetsansvar för att tillsammans med ansvarig avdelningschef leda utvecklingsarbetet (finansiering 50 % genom Delmos)
- Fyra utvecklingsledare för de öppna fritidsverksamheterna (parklek och fritidsgård) som brygger det strategiska och det verksamhetsnära utvecklingsarbetet genom att arbeta både nära processledare och direkt i berörd verksamhet (finansiering 50 % genom Delmos)

Omvärldsbevakning, etablering av kunskapsnätverk samt upphandling externa konsulter

- Inläsning aktuell forskning och erfarenhetsutbyte med andra SDN/kommuner med liknande utmaningar.
- Kartläggning lokala aktörer inom och utanför staden för samverkan, etablering av lokalt nätverk för kunskapsutbyte och gemensamt utvecklingsarbete.
- Upphandling externa konsulter för att komplettera strategisk ledning: dialog- och barnrättskompetens, GIS- och stadsbyggnadskompetens samt kompetens inom utveckling av verksamheter inom kultur och fritidsområde.

Kunskapsgenerering och analys

- Skoldialog förskoleklass till åk 3 gymnasiet inklusive fokusgrupper med särskilt prioriterade målgrupper (barn och unga med funktionsnedsättning, barn och unga som identifierar sig som HBTQ samt nyanlända barn och unga) för att säkerställa att barns perspektiv integreras i utvecklingsarbetet samt för att öka barn och ungas kunskap om och delaktighet i pågående områdesutveckling.
- GIS-analys barn och ungas rörelsefrihet och reella tillgång till vardagslivets målpunkter bostad, skola och fritid. Ett planeringsunderlag för inkludering av barnperspektivet i frågor som rör trygghet, hållbar mobilitet, parkutveckling och inkluderande stadsplanering.
- Verksamhetsutveckling och processledning för ledning och medarbetare inom förvaltningens öppna fritidsverksamheter

Sammanställning och implementering

- Sammanställning GIS-analys för planeringsunderlag.
- Sammanställning dialog med barn och unga som underlag för förvaltningens långsiktiga arbete med framförallt trygghet, stadsmiljö och öppen fritidsverksamhet.
- Sammanställning strategi för en långsiktig utveckling av stadsdelsnämndens öppna fritidsverksamheter.
- Implementering av strategin för en långsiktig utveckling av nämndens öppna fritidsverksamheter.

1.4 Tematisk inriktning

Statsbidraget kan användas inom många olika områden med syftet att motverka segregationen. Ange vilken/vilka tematiska inriktningar ert arbete inriktar sig mot.

- Boende
- Utbildning
- Arbetsmarknad
- Demokrati och civilsamhälle
- Brottslighet

[Annat, nämligen...]

1.5 Geografiskt område

Ange den eller de stadsdelar där åtgärder kommer att genomföras.

Insatsen kommer beröra stadsdelsnämndsområdets samtliga fyra stadsdelar Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg.

1.6 Tidplan

Ange övergripande tidplan för insatsen.

Maj 2021 -April 2022

Processledning

Juni-augusti 2021

Omvärldsbevakning, etablering av kunskapsnätverk samt upphandling externa konsulter

Augusti 2021-Oktober 2021

Kunskapsgenerering och analys

Oktober 2021-December 2021

Sammanställning och implementering

2. Beskrivning av utgifter och eventuell medfinansiering

Typ av kostnader (exempel)	Kostnad i SEK
Lönekostnader och arvoden	1 500 000
Overheadkostnader (max 15 procent av löne- eller arvodeskostnader)	Klicka här för att ange text.
Externa tjänster	900 000
Möte och konferens	50 000
Informationsspridning och marknadsföring	50 000
Andra verksamhetskostnader (ange typ av kostnader)	Klicka här för att ange text.
Summa kostnader 2021	2 500 000

Typ av finansiering	Kostnad i SEK
---------------------	---------------

Finansiering via statsbidrag/sökt belopp i denna ansökan	2 500 000
Egen finansiering (medfinansiering)	2 700 000 (Våra ord. personalkostnader inkl statsbidrag för sociala insatser i utsatta områden)
Summa finansiering 2021	5 200 000

Övriga upplysningar

Klicka här för att ange text.